

08.10.2026

263/00.04.02/2026
Hallituksen esitys
eduskunnalle valtion
talousarvioksi vuodelle
2027

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan
liikennejaosto
kaisa.iso-sipila@eduskunta.fi

Viite
Lausuntopyyntö 6.10.2026 / HE 175/2026

Helsingin seudun kuntayhtymän lausunto hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027 HE 175/2026

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2027.

HSL pitää myönteisenä, että valtion vuoden 2027 talousarvioesitys sisältää panostuksia kestäväan liikennejärjestelmään. Esitystä on kuitenkin täydennettävä vahvistamalla suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukea ja turvaamalla liikenneinvestointien pitkäjänteinen rahoitus. Toimiva, luotettava ja kohtuuhintainen joukkoliikenne on edellytys Helsingin seudun kasvuille, työmarkkinoiden toimivuudelle, saavutettavuudelle ja liikenteen päästöjen vähentämiselle.

Talousarvioesityksessä tunnistetaan joukkoliikenteen merkitys henkilöliikenteen päästöjen vähentämisessä erityisesti kaupunkiseuduilla. Helsingin seudun väestön ja liikkumistarpeen kasvu edellyttää sekä nykyisen palvelutason ylläpitämistä että uusia investointeja. Kasvun edellyttämät liikennejärjestelmäinvestoinnit lisäävät HSL-alueen kaupunkien rahoituspaineita samaan aikaan, kun kuntatalous heikkenee. Tämä korostaa valtion ennakoitavan rahoitusosuuden merkitystä HSL-alueen kaupungeille.

HSL pitää tervetulleena, että liikenne- ja viestintäverkkojen avustuksiin esitetään 104,1 miljoonaa euroa. HSL toivoo määrärahan mahdollistavan valtion osallistumisen myös Helsingin seudun hankkeisiin, kuten Länsi-Helsingin raitiotiehin, Viikki–Malmi-pikaraitiotien suunnitteluun, Vantaan ratikkaan sekä Helsingin juna- ja metroasemien peruskorjauksiin. Hankkeet vahvistavat raideliikenneverkkoa, parantavat vaihto-olosuhteita ja esteettömyyttä sekä tukevat kestävää maankäyttöä ja asuntotuotantoa.

Asemien peruskorjauksissa on turvattava matkustajien turvallisuus, esteettömyys ja sujuvat vaihdot. Valtion osallistuminen Helsingin juna- ja metroasemien peruskorjauksiin on

perusteltua, koska asemat yhdistävät valtakunnallisen rataverkon, kaupunkiraideliikenteen ja bussiliikenteen. HSL pitää tärkeänä, että sovittujen hankkeiden rahoitus on ennakoitavaa koko niiden toteutusajan. Kasvavan seudun investointitarpeita ei voida arvioida irrallaan kuntien muista kasvun edellyttämistä investoinneista.

Suurten kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen tukeen esitetään 9,75 miljoonaa euroa. HSL pitää tukea tärkeänä, mutta sen taso on riittämätön suhteessa seutujen matkustajamääriin, palvelutuotannon kustannuksiin sekä saavutettavuus- ja päästötavoitteisiin. Liikennöinnin, kaluston uusimisen ja raideliikenteen ylläpidon kustannukset lisäävät painetta kuntien rahoitusosuuksiin ja lippujen hintoihin tilanteessa, jossa myös kuntien taloudellinen liikkumavara on kaventunut.

HSL esittää, että suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukea vahvistetaan talousarvion jatkovalmistelussa. Tuen tulee olla pitkäjänteistä ja sen kohdentamisessa tulee ottaa huomioon matkustajamäärät sekä saavutettavuus-, päästö- ja ruuhkavaikutukset. Suurilla kaupunkiseuduilla matkustajamäärät ja mahdollisuudet vähentää liikenteen haittoja ovat merkittävät. Riittävä tuki auttaa säilyttämään kohtuuhintaiset liput ja palvelutason sekä kannustaa joukkoliikenteen käytön kasvuun.

Helsingin seudun joukkoliikenne laajentaa työssäkäyntialuetta, helpottaa yritysten työvoiman saatavuutta ja parantaa arjen saavutettavuutta. Se vähentää ruuhkia ja liikenteen päästöjä. Valtion rahoituksen vaikutuksia on siksi arvioitava myös työmarkkinoiden, asuntotuotannon ja kaupunkiseudun toimivuuden näkökulmasta.

HSL korostaa MAL-sopimusten merkitystä maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamisessa. Valtion on varauduttava vuonna 2027 käynnistyviin uusiin MAL-sopimusneuvotteluihin riittävällä liikenteen rahoituksella. Sovittujen raide- ja asemahankkeiden toteutus sekä joukkoliikenteen palvelutaso tarvitsevat pitkäjänteisen rahoitusnäköymän myös vuoden 2027 jälkeen. Ennakoitava valtion osallistuminen tukee kaupunkiseutujen investointikykyä ja mahdollistaa liikennejärjestelmän kehittämisen kasvavan asuntotuotannon rinnalla.

HSL:n näkemyksen mukaan talousarvioesityksen liikenneinvestointeja koskevat ratkaisut ovat oikeansuuntaisia. Jatkovalmistelussa tulee vahvistaa suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen palvelutukea, kohdentaa sitä vaikuttavasti ja varmistaa Helsingin seudun keskeisten raide- ja asemahankkeiden pitkäjänteinen valtionrahoitus. Samat tavoitteet tulee ottaa huomioon tulevia MAL-sopimuksia valmisteltaessa.

Yhteenvetona HSL esittää, että valtio vahvistaa suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukea, kohdentaa sen matkustajamäärien ja vaikuttavuuden perusteella sekä sitoutuu raide- ja asemahankkeiden ennakoitavaan rahoitukseen myös tulevilla MAL-sopimuksissa. Näin voidaan ylläpitää kohtuuhintaista palvelua ja vastata Helsingin seudun kasvuun kuntien kiristävässä taloustilanteessa.



Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Jussi M. Saarinen
Vs. toimitusjohtajan sijainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä
14.10.2026. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

TIEDOKSI